

Iäkkäiden laitoshoidon laatu on parantunut 10 vuodessa!

Uskoitko silmiäsi nähdessäsi otsikon? Niinpä. Olemme tottuneet lukemaan vanhustenhoidosta vain huonoja uutisia ja "märät vaipat" ylittävät aina helpommin uutiskynnyksen kuin tieto siitä, että hoitoa on kehitetty johdonmukaisesti parempaan.

Samoin kuin missä muussa toiminnassa tahansa, vanhustenhoidossakin kysymys on järjestelmästä, jossa laatua mitataan tarkoilla mittareilla, tuloksia seurataan systemaattisesti ja henkilöstöä johdetaan ammattitaidolla. Optimaalisesti toimiessaan tällainen järjestelmä tuottaa hyviä hedelmiä.

Sen osoittaa THL:n tuore tutkimus, jossa suomalaisten vanhusten laitoshoidon on seurattu ensimmäistä kertaa systemaattisesti 10 vuoden ajan.

- Vanhusten laitoshoidon on kehittynyt Suomessa parempaan, vanhusten toimintakykyä suosivaan suuntaan, vaikka työtä onkin paljon jäljellä. Jäljellä olevan toimintakyvyn säilyttäminen on laadukkaan iäkkäiden pitkäaikaishoidon kulmakivi, ja olemme nyt saaneet siitä kopin, vaikka asiakaskunta laitoshoidossa on samanaikaisesti vaikeutunut, toteaa geriatrian dosentti **Harriet Finne-Soveri**.

Tutkimuksen tuloksia:

Vuodesta 2001 on kuntoutumista edistävä hoitotyö lisääntynyt yhdeksän prosenttiyksikköä (57–66%).

Psykoosilääkkeiden käyttö ilman merkittävää syytä on vähentynyt kymmenen prosenttiyksikköä ilman, että asiakkaiden käytösoireilu olisi merkittävästi lisääntynyt.

Säännöllinen unilääkkeiden käyttö on vähentynyt 22 prosenttiyksikköä (41–19%), ilman että unihäiriöt ovat lisääntyneet.

Liikkumisen päivittäinen rajoittaminen on vähentynyt 4 prosenttiyksikköä (19–15%), vaikka asukkaiden dementian aste on lisääntynyt.

Luvut on saatu hoidon laatua ja vaikuttavuutta tarkasti mittaavalla RAI-järjestelmällä, joka on ollut pitkäaikaishoidon yksiköiden vapaaehtoisessa käytössä 10 vuotta. Sen avulla on tänä vuonna arvioitu jo yli kolmasosa maamme laitoshoidon asukkaista. ●

RAI-järjestelmän tuottama systemaattinen tieto on sytäntänyt valot vanhusten hoidon maailmaan. On oikeasti tapahtumassa muutos ja se tapahtuu siihen suuntaan, johon haluamme. Vaikka asiakaskunta on pitkäaikaisessa laitoshoidossa vaikeampaa, hoidon laatu ja iäkkäiden toimintakyky ovat parantuneet, toteavat pääjohtaja Pekka Puska ja geriatrian dosentti Harriet Finne-Soveri.

Hoitajan ihmetys:

"Vietämme asiakkaiden kanssa päivittäin wc:ssä paljon aikaa. Miksi silti puhutaan aina ja vain märeistä vaipoista? Iäkkäillä on pidätyskyvyn ongelmia - monet tarvitsevat vaippoja samalla tavalla kuin pienet lapset, vaikka wc:ssä käydäänkin, kuka yksin, kuka avustetusti. Sitä paitsi: nykyajan vaipat ovat hyvin imukykyisiä ja niitä on monen muotoisia."

Hoitoapulainen nettikeskustelussa:

"Päätin jo ruveta vastaamaan näihin vaippakirjoituksiin omasta puolestani. Olen nyt vähän aikaa hoitoalalla työskennellyt ja työpaikallani vanhukille vaipat vaihdetaan n. 2-3 kertaa päivässä. Luulin ennen työrupeamaa, että useammin pitäisi vaihtaa muistellen lasteni vaippaikkää, mutta toisin on vanhusten kanssa. Hyväkuntoisilla saattaa riittää yksikin vaihto päivässä, jos siis esim. yksin voivat vessassa käydä. Nykyajan vaipat on hyvin imukykyisiä, ei ne pikku lirahtelusta kostu juurikaan! Jos vanhus syö hyvin, toki se lisää vaipankulutustakin. On eroja yksilöiden välillä."

TIESITKÖ ETTÄ monet yksityisissä fysioterapiayrityksissä työskentelevät fysioterapeutit ovat erikoistuneet iäkkäiden ja muistisairaiden kuntoutukseen. He käyvät iäkkäiden luona kodeissa, vanhainkodeissa, palveluiloissa ja sairaaloissa.